

Folkekirkens mellemkirkelige Råds Årsberetning 2013

ved Rådets medarbejdere

Indledning

Folkekirkens mellemkirkelige Råd er repræsentativt sammensat af valgte eller udpegede medlemmer fra folkekirkens 10 stifter. Herudover sidder der i Rådet to biskopper udpeget af Kirkeministeriet. Endeligt sidder en repræsentant fra Kirken i Grønland med ved bordet.

Rådet har i 2013 afholdt 4 møder samt et todages møde med repræsentanter fra det mellemkirkelige arbejde og udvalg for mission i de 10 stifter. Et sådan møde afholdes årligt for at orientere stifterne om Rådets samlede nationale og internationale mellemkirkelige indsats og for at stifternes repræsentanter kan give feedback til Rådet.

Det er Rådets primære opgave at administrere folkekirkens medlemskaber af nationale og internationale kirkelige organisationer, herunder at tage stilling til ind- og udmeldelse af disse organisationer (jf. Rådets bekendtgørelse § 1, stk. 1). Dette indebærer, at Rådet følger arbejdet i organisationerne, men også, at der i Rådets arbejde sigtes på at formulere politikker, som afspejler Rådets holdninger til de arbejdsgræne og initiativer, organisationerne beskæftiger sig med.

Rådet ser det som en vigtig opgave at være med til at præge arbejdet og den strategiske og sagsmæssige udvikling i organisationerne, herunder at lade en røst lyde, som afspejler en bred folkekirkelig forståelse af det at være kirke. Da folkekirken ikke har "én røst", er det imidlertid ofte netop det at lade divergerende meninger komme til orde, som er folkekirkens hovedbudskab ved generalforsamlinger og i organisationernes styrende organer. Heri ligger der et genuint folkekirkeligt træk, som er afgørende for det fingeraftryk, Rådet ønsker at sætte på de organisationer, folkekirken er medlem af.

Folkekirken er således medlem af en række større og mindre nationale og internationale organisationer, som igen hver for sig og sammen arbejder med adskillige kirkelige, samfundsmæssige og teologiske emner. For at følge arbejdet i de enkelte organisationer har man nedsat en række arbejdsgrupper, som gennem inddragelse af særlige ressourcepersoner og de repræsentanter, der er udpeget af Rådet til at sidde i organisationernes styrende organer, har særligt ansvar for at følge den enkelte organisations arbejde og rapportere til det samlede Råd.

Rådets arbejdsgrupper har i 2013 typisk været samlet 2-3 gange. Arbejdsgrupperne udgør ofte de fora, hvor Rådets arrangementer og kortere eller længere projekter tager deres begyndelse efter inspiration fra internationale tiltag eller problemstillinger. Det er også i disse arbejdsgrupper generalforsamlingerne i organisationerne forberedes og efterbehandles for folkekirkens vedkommende.

Rådet har udover de organisationsrelaterede arbejdsgrupper nedsat en teologisk arbejdsgruppe, som har ansvar for at følge og vurdere teologiske tiltag i de nationale og internationale kirkelige organisationer. Ligeledes er der fra Rådet nedsat en arbejdsgruppe, der er ansvarlig for udviklingen af Rådets arbejde vedr. Folkekirkens Mission.

Nedenfor aflægger Rådet beretning for de væsentligste organisationsrelaterede aktiviteter, projektarbejde, kommunikation samt økonomi og sekretariat i 2013.

Det lutherske Verdensforbund

Der pågår flere interessante tiltag i Det lutherske Verdensforbund (LVF), og de primære anknætningspunkter for folkekirkelig deltagelse i 2013 var det globale rådsmøde og efterårets regionale europæiske møde. Herudover har der været dansk deltagelse i teologisk seminar på Luthercentret i Wittenberg. Det overordnede indtryk er, at driften af organisationen er tilfredsstillende, herunder også økonomien.

Dokumentet *'From Conflict to Communion'*, der er en fælles luthersk-katolsk fremstilling af reformationshistorien, blev præsenteret i forbindelse med årets rådsmøde, og til lejligheden var kardinal Kurt Koch fra Vatikanet inviteret som taler. Om end modtagelsen var blandet, er dokumentet dog et udtryk for vilje til forsat dialog mellem de to kirkesamfund. Fælles liturgisk materiale til brug i forbindelse med reformationsmarkeringen er under udarbejdelse.

Planlægningen af reformationsfejringen i 2017 har fået en del opmærksomhed i LVF-regi. Teologen Walter Altmann har ledet det udvalg, som har fremlagt en række forslag til planlægningen af og optakten til reformationsfejringen. Som hovedtema har udvalget foreslået *'Not for Sale'*, som direkte refererer til Luthers anliggende om, at frelsen ikke er til salg. Hertil knytter sig forskellige undertemaer, og LVF er i gang med udarbejdelse af bl.a. studiemateriale i relation hertil. Som en del af optakten til reformationsmarkeringen i 2017 har LVF dannet et ungdomsnetværk med navnet *'Global Young Reformers Network'*. Arbejdet er primært digitalt båret, om end man også planlægger fysiske møder.

I løbet af 2013 er der blevet nedsat et udvalg, som skal arbejde med planlægningen af næste generalforsamling, som finder sted i 2017. De tre LVF-medlemskirker i Namibia har i fællesskab indbudt LVF til at afholde den kommende generalforsamling i hovedstaden Windhoek.

At der består betydelige forskelle blandt LVF's medlemskirker blev tydeligt i løbet af året og under LVF's rådsmøde. I begyndelsen af året meddelte den etiopiske Mekane Yesus kirke, at man afbryder samarbejdet med to andre medlemskirker, hhv. den svenske og den amerikanske. Heri indbefattet også afbrydelse af alter- og prædikestolsfællesskab, som ellers er kendetegnende for forbundet. Det springende punkt er synet på seksualitet, herunder hvilke samlivsformer præster kan indgå i. Der er ikke fundet nogen løsning på problemstillingen, men ledelsen i LVF har tilbudt sig

som mægler mellem kirkerne samt tilskyndet til fortsat dialog, idet LVF ikke ønsker at støde medlemskirker ud af forbundet.

Kirkernes Verdensråd

Verdensrådet (KV) er en af de kirkeligt set bredeste platforme for mellemkirkelig dialog, som findes, og omfatter udover protestantiske kirkesamfund også anglikanske og ortodokse kirker.

Kirkernes Verdensråds øverste styringsorgan er generalforsamlingen, som mødes hver 7 år. I 2013 var Sydkoreas næststørste by, Busan, vært for Verdensrådets 10. generalforsamling, og op til 5000 delegerede og gæster var forsamlede i dagene 30. oktober til 8. november, for at drøfte organisationens fremtidige opgaver. Folkekirken har qua sin størrelse tre pladser, herunder en ungdomsplads, som Folkekirkens mellemkirkelige Råd udpeger delegater til at udfylde. Herudover fik folkekirken tildelt to pladser med et særligt mandat.

Delegerede for folkekirken ved generalforsamlingen i 2013 var således biskop Peter Fischer-Møller, politisk rådgiver Kirsten Auken, samt cand. theol. Karen Frenø Sørensen (ungdomsdelegat). Herudover deltog som delegeret med særligt mandat biskop Sofie Petersen, repræsentant for oprindelige folk, samt domprovst Anders Gadegaard, udgående medlem af Verdensrådets forretningsudvalg. Deltagelsen blev forberedt gennem såvel et europæisk, nordisk og dansk formøde.

Medarbejder vedr. Folkekirkens Mission Birger Nygaard og sekretariatschef Jørgen Skov Sørensen deltog i generalforsamlingen som henholdsvis observatør og rådgiver for delegationen. Kirsten Auken og Sofie Petersen blev valgt ind i Verdensrådets Centralkomité, Sofie Petersen for sin anden periode, Kirsten Auken som afløser for Anders Gadegaard, der har siddet i Centralkomitéen i to perioder.

Udover rent organisatoriske drøftelser er en generalforsamling i Verdensrådet også en anledning til at sætte fokus på kirkelige brændpunkter i verden. Den folkekirkelige delegation identificerede og fokuserede i den forbindelse på en række forhold, som blev behandlet af forsamlingen: Kirkernes enhed, kirkernes missionsopgaver, kirkernes rolle i klimadebatten, trosfrihed/forfulgte kristne samt oprindelige folk. Disse emner vil danne baggrund for den videre behandling af generalforsamlingens udkomme i Folkekirkens mellemkirkelige Råd de kommende år.

Kommunikation fra generalforsamling var vægtet højt i den folkekirkelige delegation. Delegaterne bidrog således under generalforsamlingen med personlige blog-indlæg på MKR's blog. Delegationen var endvidere aktiv på de sociale netværk facebook og twitter under generalforsamlingen. Der var ikke danske medier til stede i Busan, men to af MKR's blogs er gengivet på kristendom.dk ligesom Kristeligt Dagblad under og efter generalforsamlingen i artikler relateret til denne har gengivet udtalelser fra deltagere i den folkekirkelige delegation.

Konferencen for Europæiske Kirker

Folkekirken har i perioden 2009-2013 været repræsenteret i Konferencen for Europæiske Kirkers (KEK's) centralkomité ved sogne- og sygehuspræst Mette Ladefoged. Arbejdet i KEK har i foråret 2013 primært fokuseret på forberedelsen af den forestående generalforsamling.

Konferencen for Europæiske Kirker (KEK) holdt generalforsamling under temaet "And now, what are you waiting for" (Ap.g. 22,16). Generalforsamlingen havde 400 deltagere, hvoraf ca. 230 var delegerede. De øvrige deltagere var observatører, rådgivere, ansatte, pressefolk, stewards og lignende. Den folkekirkelige delegation bestod af fem delegater: Cand. mag. Christian Arffmann (ungdomsdelegat), sognepræst Christian Roar Pedersen, biskop Elisabeth Dons Christensen, lektor Karsten Fledelius, sognepræst Mette Ladefoged; en rådgiver for delegationen: MKR Europa- og kommunikationsmedarbejder Rebekka Højmark Svenningsen samt en dansk teologistuderende som steward: Janni Persson.

Generalforsamlingens primære opgave i 2013 var at vedtage en ny forfatning for KEK. Folkekirkens mellemkirkelige Råd var vært for et formøde i Dragør den 28. til 29. januar 2013, hvor alle nordiske og baltiske delegater blev inviteret. Formålet var at drøfte udkastet til forfatningsændringer samt at koordinere kirkernes fælles interesser. Leuenberg-kirkefællesskabet holdt formøde for KEK's protestantiske medlemskirker i Wien den 24. til 25. april 2013, hvor Rebekka Højmark Svenningsen og Christian Roar Pedersen deltog. Et dansk formøde blev holdt hos Folkekirkens mellemkirkelige Råd den 13. juni 2013.

En ny forfatning blev vedtaget, og en overgangsordning trådte i kraft ved mødets afslutning. KEK ledes mellem generalforsamlingerne af en bestyrelse (Governing Board) med 20 medlemmer. Folkekirken er siden november repræsenteret ved Christian Roar Pedersen, som er udpeget som suppleant for det norske medlem af bestyrelsen, Andreas H. Aarflot.

I 2013 har KEK kommissionen for kirke og samfund (CSC) afsluttet en række projekter forud for generalforsamlingen i KEK. Cand. mag. og lektor i engelsk Hanna Broadbridge, formand i Folkekirkens mellemkirkelige Råd, deltager i CSC's Arbejdsgruppe for Uddannelse, som lancerede udgivelsen "Education for Democratic Citizenship in the Context of Europe – Material and Resources for Churches and Educators". Hanna Broadbridge har desuden deltaget på CSC's årsmøde som moderator for punktet om uddannelse.

Rebekka Højmark Svenningsen, Europamedarbejder hos Folkekirkens mellemkirkelige Råd, har deltaget i CSC's netværksmøde for kirkejurister med temaet "Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og kirkerne" samt i CSC's netværksmøde for medarbejdere vedr. kirke og samfund med temaet "Europa ved en korsvej? Krisen i Europa – udfordring for politik, samfund, kirker".

Fællesskabet af Protestantiske Kirker i Europa – Leuenberg Kirkefællesskabet (CPCE)

Sognepræst Kirsten Jørgensen sidder i rådet, som varetager Fællesskabet af Protestantiske Kirker i Europa – Leuenberg Kirkefællesskabets (CPCE's) arbejde mellem generalforsamlingerne. I 2013 har rådet mødtes i februar i Wien samt i december i Prag. Lektor ph.d. Bo Kristian Holm deltager i en arbejdsgruppe, der beskæftiger sig teologisk med emnet kirkefællesskab. Et oplæg til diskussion i kirkerne bliver udarbejdet i denne arbejdsgruppe.

Den danske Folkekirke underskrev Leuenberg Konkordien i 2001. I Danmark er også Den reformerte Synode og Metodistkirken medlemmer af CPCE. Folkekirkens mellemkirkelige Råd og Metodistkirken har indledt en række læresamtaler med baggrund i Leuenberg Kirkefællesskabet (jf. "Teologisk Arbejde" nedenfor).

For fyrré år siden, den 16. marts 1973, blev Leuenberg Konkordien underskrevet for første gang af en række protestantiske kirker. 40-årsjubilæet er blevet fejret over hele Europa, og søndag den 17. november 2013 blev det fejret i den reformerte kirke i København, hvor Folkekirkens mellemkirkelige Råd, Den reformerte Synode og Metodistkirken inviterede til festgudstjeneste med efterfølgende reception. Ved fejringen deltog bl.a. gæster fra Baptistkirken i Danmark og Den Katolske kirke sammen med medlemmer af de lokale menigheder og personer, der har været aktive i Leuenberg-samtalerne gennem årene.

Porvoo-samarbejdet mellem anglikanske og lutherske kirker

Arbejdet i Porvoo-fællesskabet følger en arbejdsplan, som lægges for nogle år ad gangen. I 2013 fik særligt to begivenheder plads. Dels gennemførte man en konsultation om diakonatet og diakonal tjeneste. Indretning af diakonatet eller placeringen af diakonalt arbejde er ganske forskelligt medlemskirkerne imellem, hvorfor forpligtelsen til løbende arbejde hermed er indskrevet som en del af fælleserklæringen.

Den anden større begivenhed i Porvoo-samarbejdet var Primates Meeting i oktober som blev afholdt på Island. Denne begivenhed benyttes til at dele information og diskutere udfordringer vedrørende udviklingen i de forskellige medlemskirker, ligesom man drøfter fællesskabets videre udvikling. I år var der tillige et særligt emne på dagsordenen, nemlig udvidelsen af fællesskabet. To kirker, Den lutherske Kirke i Storbritannien og Den lettisk-lutherske Udlandskirke, som begge har været observatørkirker og i øvrigt opfyldt deres forpligtelser som sådanne, blev ved dette møde enstemmigt anbefalet optaget som fulgyldige medlemmer.

Endelig fik Porvoo-fællesskabet i år ny ledelse. Fællesskabet, der har delt luthersk-anglikansk formandskab, fik først ny luthersk formand i det Peter Skov-Jakobsen, biskop i Københavns Stift, tidligt på året tog over efter Karl Sigurbjörnson, forhenværende biskop på Island. I slutningen af året overdrog Martin Wharton, biskop i Newcastle, England, den anglikanske formandspost til Michael

Jackson, som er ærkebiskop i Dublin, Irland. Herudover var der et par udskiftninger i kontaktgruppen.

Danske Kirkers Råd

Folkekirkens mellemkirkelige kontakter på nationalt niveau finder først og fremmest sted gennem Danske Kirkers Råd, hvor folkekirken er medlem, repræsenteret gennem biskop Peter Fischer-Møller, Roskilde Stift, og sognepræst og medlem af Folkekirkens mellemkirkelige Råd, Christian Roar Pedersen, Aalborg Stift. Danske Kirkers Råd er en national platform for samtale kirkerne imellem, hvor en samlet stillingtagen eller dialog skønnes mulig og givtig.

Herudover engagerer medlemmer af Folkekirkens mellemkirkelige Råd sig løbende i nogle af de arbejdsgrupper og udvalg, som Danske Kirkers Råd administrerer. I 2013 gælder dette primært pens. lektor Paul Verner Skærved og domprovst Anders Gadegaard, der udpeget af Rådet sidder med i Danske Kirkers Råds "Kontaktgruppe mellem kristne og muslimer".

Endeligt har Folkekirkens mellemkirkelige Råd i 2013 været repræsenteret med en stand på Danske Kirkedage, som drives af Danske Kirkers Råd. Danske Kirkedage blev afholdt i Aalborg i dagene 9. til 12. maj. Udover en stand på Mulighedernes Marked arrangerede Rådet en række workshops med temaer indenfor global kristendom og trosfrihed/forfulgte kristne samt en gudstjeneste med mellemkirkeligt udtryk og liturgi.

Teologisk arbejde

Rådets teologiske arbejde i det forløbne år har primært fundet sted indenfor to områder. For det første har Rådets teologiske arbejdsgruppe over flere møder udarbejdet en perspektivering af bispeembedet teologisk betragtet. Hensigten var i lyset af folkekirkens strukturdebat at give en teologisk vinkel på kirkelig ledelse belyst fra økumenisk og international luthersk hold. Arbejdsmetoden var en række oplæg og diskussioner og sluttelig sammenskrivning af observationer, som efter Rådets beslutning blev indsendt som perspektivering til 'Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken'.

For det andet har arbejdet med bilateral dialog mellem Metodistkirken i Danmark og Den danske Folkekirke forløbet planmæssigt, både i forhold til målsætning og i forhold til dogmatisk/teologisk diskussion. Således er der gennemført to møder i 2013, hvor samtalegruppen har diskuteret embeds- og nadversyn de to kirkesamfund imellem. Herudover har gruppen allerede i 2012 diskuteret dåb og medlemskab samt retfærdiggørelse.

I tillæg hertil har et udvalg arbejdet med udformningen af høringsvar til Danske Kirkers Råds oplæg vedr. forholdene for de fra folkekirken afvigende trossamfund, hvortil der var indhentet eksternt juridisk bistand.

Folkekirkens Mission:

Arbejdet med Folkekirkens Mission (FKM) udvikler sig i et positivt spændingsforhold mellem a) en traditionel rolle omkring kirkens "ydre mission", b) ny placering som en del af Folkekirkens mel-

lemkirkelige Råd, c) nye missionsdokumenter, som giver nyt sprog for missionens indhold i en forandret verdenskirke og d) folkekirkens nære behov for et operationelt missionsbegreb, som har kristentroen i spil på både sekulære og ikke-kristne arenaer i Danmark.

Arbejdet støttes både moralsk og økonomisk af folkekirkelige missionselskaber. Denne sammenhæng er fremdeles væsentlig for det at skabe nærhed til folkekirkeligt engagement i Afrika, Mellemøsten og Asien. Det bliver her synligt, at kirkens internationale missionsarbejde har mange facetter inden for sundhed, undervisning, evangelisering og dialog samt fortalervirksomhed. Flere missionselskaber har i disse år fokus på at tydeliggøre deres arbejde for folkekirkens menigheder. Dette passer som hånd i handske med FKM-arbejdets fokus på dette område.

I 2012 blev FKM-arbejdet en integreret del af Folkekirkens mellemkirkelige Råd. Ofte er fusion en smertefuld proces. Men det har ikke været tilfældet her. Det er blot blevet tydeligt, i hvor høj grad mission er mellemkirkelig og at det mellemkirkelige næres af international mission. Også på stiftsniveau ses en bevægelse i retning af at se mission, religionsmøde og det mellemkirkelige i sammenhæng: I Viborg stift dannede man i 2013 således *Udvalg for økumeni, mission og religionsmøder*. I Fyns stift er man i proces med at etablere et lignende udvalg og i flere andre stifter overvejes samme udvikling. FKM står til rådighed som brobygger og erfaringsbank mellem de enkelte stifters forskellige tiltag.

Det er i dag lettere at tale om mission i folkekirken. Men samtidig er forståelsen af ordet mission under forandring. Missionens traditionelle geografiske vægtlægning er i dag blevet forandret i en globaliseret verden, hvor pluralisme er et vilkår, der må forme vores tænkning og arbejde både lokalt og globalt. Der er behov for at redefinere os i forhold til denne nye virkelighed. Dette afspejles bl.a. i Kirkernes Verdensråds nye missionsdokument. Her nævnes missionselskaber fx slet ikke. Når vi taler om mission, taler vi om det, *kirker gør* lokalt og globalt på mange forskellige måder i ord, handling, væren. Folkekirkens Mission-arbejdet søger at gøre en nutidig missionsforståelse til en integreret del af folkekirkelig selvforståelse i dag.

Trosfrihed – forfulgte kristne

2013 var for mange kristne i Mellemøsten et *annus horribilis* med terror, henrettelser, tortur, voldtægter, kirkeafbrændinger, bombninger af kirker og fordrivelse af kristne. Der er derfor ikke længere behov for at forklare, hvorfor Folkekirkens mellemkirkelige Råd har et særligt fokus her. En hel sektion af Rådets hjemmeside er sat af til at behandle emner og inspirere til forbøn og aktion: <http://trosfrihed-forfulgtekristne.dk/>

Helt konkret opretholder Rådet – ligesom flere menigheder i folkekirken - forbindelser til den anglikanske kirke i Bagdad, som er en af aktørerne omkring det at skabe fred og forsoning blandt stridende religiøse fraktioner i Irak. Rådets mellemkirkelige kollekt i 2013 har støttet denne kirkes diakonale arbejde. Sekterisk vold har i Irak været kraftigt tiltagende. Den kristne udvandring fra landet fortsætter.

En mindre projektbevilling fra Fællesfonden muliggør, at MKR kan styrke sit fokus på trosfrihed/forfulgte kristne i 2014, gerne i samarbejde med andre aktører på området. Som kirke må vi være de første til at tydeliggøre de krænkelser, som kristne trossøskende udsættes for, tale deres sag og kalde til forbøn og medlidelse i folkekirkens menigheder.

Kommunikation

Strategien for kommunikation fra Folkekirkens mellemkirkelige Råd tager afsæt i de aktører, Rådets står i relation til. Kommunikationens har som mål:

- at sikre, at kommunikationen om og fra vores samarbejdspartnere når så langt ud i det folkekirkelige landskab som muligt;
- at sikre videndeling om mellemkirkeligt arbejde på nationalt plan i Danmark;
- at formidle relevante folkekirkelige bidrag til udenlandske samarbejdspartnere.

NYT fra Folkekirkens mellemkirkelige Råd udsendes månedligt elektronisk per e-mail til abonnenter. I efteråret 2013 blev NYT udvidet med en missionsvinkel som følge af, at det tidligere selvstændige Folkekirkens Mission er blevet en afdeling i Folkekirkens mellemkirkelige Råd.

Church News from Denmark udsendes ligeledes månedligt per e-mail og har ikke-dansktalende kirkeinteresserede som målgruppe. Her gengives hovedtræk fra den danske kirke debat samt nye tiltag på kirkeområdet og inden for forskning i kirke og religiøsitet. Church News kom i 2013 på Twitter og kan følges på [@ChurchNewsDK](https://twitter.com/ChurchNewsDK). Folkekirkens mellemkirkelige Råd er på Facebook, og er siden januar 2013 at finde her: www.facebook.com/interchurch. I forbindelse med større mellemkirkelige begivenheder skrives blogindlæg på <http://mellemkirkelig.wordpress.com/>. I 2013 har særligt delegationerne på generalforsamlingerne i KEK hhv. KV leveret deres betragtninger om begivenhederne på denne blog.

”Babelfisk- Temagudstjenester på tværs af sprog” udkom i maj 2013. Den liturgiske håndbog til brug ved lutherske gudstjenester, hvor flere sprog er repræsenteret, samt til almindelig inspiration er udgivet med baggrund i forfatterens deltagelse i Det lutherske Verdensforbunds generalforsamling i 2010. Bogen er skrevet af Ulla Morre Bidstrup, Mette Marbæk Johansen, Hanna Broadbridge og Kirsten Jørgensen og er udgivet i samarbejde med Aros Forlag.

”A brief Guide to the Evangelical Lutheran Church in Denmark” udkom i november 2013 og er en introduktion til folkekirken på engelsk. Bogen (88 s. med 7 artikler) er en oplagt gaveidé for folkekirkfolk, der rejser eller får besøg, samt til bryllupper, dåb osv., hvor flere nationaliteter er involveret. Bogen er udgivet i samarbejde med Aros Forlag med støtte fra en række af folkekirkens stifter samt Danske Sømands- og Udlandskirker.

Som et led i strategien om at nå ud i det folkekirkelige landskab med den mellemkirkelige kommunikation, arrangeredes en studietur med titlen ”Folkekirken i verden” for kommunikationsmedar-

bejdere på stiftsniveau. Seks stifter samt folkekirken.dk var repræsenteret på turen, som gik til Det økumeniske Center i Genève, hvor deltagerne mødtes med kommunikationscheferne for de økumeniske organisationer.

Økonomi

Folkekirkens mellemkirkelige Råd finansieres for langt størstedelens vedkommende gennem Fællesfondens midler på linje med andre nationale folkekirkelige institutioner, f.eks. pastoralseminarierne og præsternes efteruddannelse. Fællesfonden, som bestyres af Kirkeministeriet, bidrog i 2013 med en rammebevilling på kr. 6.121.108 til Folkekirkens mellemkirkelige Råds drift, herunder dækning af folkekirkens kontingenter til de internationale organisationer.

Finansieringen beskæres årligt i takt med Fællesfondens systematiske 2 % beskæring af rammebevillingerne til de folkekirkelige institutioner. Udover Fællesfondens bidrag figurerer Rådet med et mindre beløb på finansloven, i 2013 kr. 324.000. Endeligt bidrager en række frie folkekirkelige missionsorganisationer økonomisk til arbejdet med Folkekirkens Mission, i 2013 med kr. 60.000

MKR arbejder ud fra en rådsbeslutning om sund økonomi og sikkerhed for medarbejderne gennem en begrænset men stabil kapitalopsparing. Hertil kommer en række øremærkede opsparinger til fornyelse af kontormaskiner, udgivelse af nyt informationsmateriale og vedligeholdelse af lokaler samt udskiftning af inventar.

Rådet sparer på samme vis gennem øremærkninger op til folkekirkelige delegaters deltagelse i generalforsamlingerne i de internationale organisationer. Her er tale om udgifter til deltagelse, der normalt er relativt høje grundet et stort antal deltagere fra folkekirken - det høje medlemstal hjemler relativt mange delegater - og udgiften fordeles derfor over en årrække frem for at dominere det enkelte budgetår. I et år som 2013 med generalforsamlinger i såvel Konferencen af Europæiske Kirker som Kirkernes Verdensråd kommer denne ordning til sin fulde ret.

Sekretariat

Folkekirkens mellemkirkelige Råds daglige arbejde administreres fra Rådets sekretariat. Sekretariatet bemandedes størstedelen af 2013 med seks faste stillinger: Regnskabsfører Susanne Bak Knudsen i en 20 timers flex-ansættelse, og sekretær Dorte Laurberg Vedel med 34 timer. Rebekka Højmark Svenningsen er Europa- og kommunikationsmedarbejder med ansvar for KEK og Leuenberg kirkefællesskabet, ansat på 37 timer, mens Birger Nygaard på halv tid fungerer som medarbejder vedr. Folkekirkens Mission. Thorsten Rørbæk er Rådets teologiske medarbejder med 37 timer og dækker endvidere relationen til Det lutherske Verdensforbund og Porvoo samarbejdet.

Sekretariatet ledes af sekretariatschef Jørgen Skov Sørensen, som udover ledelsesfunktionen og det strategiske arbejde med Rådet varetager de organisatoriske relationer til Kirkernes Verdensråd og Danske Kirkers Råd.

Der har igen i 2013 været afsat midler på budgettet til efteruddannelse og udvikling af eksisterende kompetencer blandt sekretariatsmedarbejderne. Der er desuden gennem de seneste år etableret en tradition med at samle sekretariatet til et årligt eksternt sekretariatsseminar udenfor de normale fysiske rammer. Her drøftes overordnede administrative udfordringer og arbejdsgange, normalt efter oplæg fra medarbejderne.

Rutinemæssigt afholdes ugentlige sekretariatsmøder mandag morgen, hvor medarbejderne sammen med sekretariatschefen drøfter løbende opgaver og orienterer hinanden om ugen, der gik, og ugen, der kommer. Kommunikation og koordinering er i højsædet og samarbejde prioriteres, således at den enkelte bidrager med sit bedste i samspil med de øvrige medarbejdere.

Sekretariatet indgår i et kontorfællesskab med en række frie kirkelige organisationer på Den Danske Diakonissestiftelse, Frederiksberg. En vis del af gensidig sparring og udveksling af erfaring og faglig viden finder naturligt sted mellem de samlede medarbejdere til fordel for de involverede og til gavn for arbejdets udførelse, kvalitet og koordinering. Herudover deles en række kontormaskiner sekretariaterne imellem.